

4. Műemlék, Műemléki (I-II.) és Helyi védelemre javaslat (1-17.) – fényképes adatlapok

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	KATEGÓRIA	CÍM	VÉDETTSÉG
☼	2	egyházi épület	Petőfi tér	műemléki védelem

LEÍRÁS, JELLEMZŐK

Szent Joachim templom (törzsszám: 690; azonosító: 2329)

Az 1750-től birtokos gróf Grassalkovich Antal mint kegyúr emeltette. Alapját **1761**-ben rakták le egy jelentősen kiemelkedő dombra, minek révén a községnek új központi magja kezdett el kifejlődni. A templom **1768**-ra lett teljesen kész, de a hívek már 1764-től kezdve használták, annál is inkább, mert 1760-tól a szabadkai barátok vezetése alatt újból adminisztratúra lett. A templom hamarosan szűknek bizonyult, végül **1901**-ben a két oldalhajó révén jelentős bővítésre került sor. A régi templomból ma már csak a torony, a karzat és egy kőfal van meg. A régi oltárszobrok és az oltár egyéb részei a templom kriptájába kerültek. Az oltárképet is újjal cserélték fel, melyet a budapesti Oberhauer cégnél festettek, s Szent Joachimot ábrázolja, térdén a kis Szűz Máriával. A Szent Család c. festmény a neves pap-festő, Prokop Péter alkotása. Az orgonát a pécsi Angster gyár építette 1909-ben; 1992-ben felújították. A templom oldalához épített, régi hittanterem bővítése és átalakítása után itt kapott helyet a Szent Antal kápolna, amely a téli szentmisék színhelye lett. A templom délkeleti oldalán 7+1+7 kőtáblán állítottak a közelmúltban emléket a II. világháború és 1956 áldozatainak.

Ex lege **műemléki környezet** (törzsszám: 690; azonosító: 20748) hrsz: 1, 3, 717/2, 721/1, 839, 980, 982, 983/1, 983/2, 985, 986, 987.

JAVASLAT

A jelenleg jó állapotú épület és környezete jó karban tartásáról továbbra is folyamatosan gondoskodni kell.

HELYSZÍNRAJZ

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	KATEGÓRIA	CÍM	VÉDETTSÉG
I.	1453	egyházi középület	Széchenyi u. 115d	javaslat műemléki védelemre

LEÍRÁS, JELLEMZŐK

Szent Erzsébet templom és plébániaház

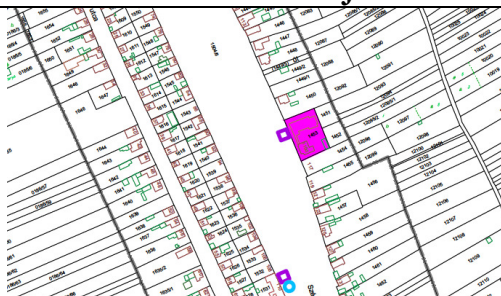
A település déli részén **1957-1961** között emelték. Az építés igen nehéz időkben zajlott a téjesítés miatt. A téglát a szomszédos Bácsalmás zsinagógájának lebontásából vették, melyet - a még saját tulajdonú - lőcsös szekerekkel szállítottak ide. Az alapjában sajátosan modernista épületegyüttes tervezője **Mezős Mihály** volt; az építésvezető Körmöczy János mellett a brigádokba összeállt hívek adták a segédmunkát. Az 1961-re elkészült templomot Grósz József érsek szentelte Szent Erzsébet tiszteletére. Prokop Péter 1949-1955 között hitoktató volt Mélykúton. A keresztút 14 képét a felszentelésre ajándékozta, majd 1962-ben küldte a nagy szárnyasoltár képeit. Az irgalmasság testi cselekedeteit hét, a szentek életéből vett jelenetben ábrázolta. Az ablaküvegek csak a kis ovális részben színesek, - a magyar szenteket ábrázolják - így a templom szokatlan módon ragyogóan világos. A torony 18 m magas, benne 3 harang lakik. A plébániaházat nyitott, boltíves folyosó köti össze a templommal.

Prokop Péter (1919–2003) a 20. századi magyar pap-festők egyik legjelentősebb alakja. 1945-48 között a Magyar Képzőművészeti Főiskolán tanult Kontuly Béla, Elekfy Jenő, Barcsay Jenő, Domanovszky Endre és Kmetty János mellett. Legfőbb példaképe Aba Novák Vilmos - csodálta expresszív, monumentális formáit, zárt kompozícióit, tiszte színeit. Csontváry Kosztka Tivadarnak mágikus világképe, expresszív művészeti ereje ragadta meg. 1956 után Rómában, a Képzőművészeti Akadémián fejezte be festészeti tanulmányait. A régi itáliai festők közül Simone Martini inspirálta; a modernek közül Picasso és Paul Klee vonalkultúrája hatott rá. Rómában, Fatimában és Amerikában díszítette egyházi intézmények falait freskókkal, színes ablakokkal, képekkel, mozaikokkal. Erőteltjes, fénnel átitatott színekkel festett képei a világegyetem szépségének hirdetői. Későbbi munkáiban expresszionista kifejezőmód és vizionárius hangvétel jelentkezett. Termékeny alkotó volt, életműve több mint 9000 táblaképet számlál. Alkotásainak nagy részét Magyarországnak ajándékozta. Írással is foglalkozott, számos kötete jelent meg.

JAVASLAT

A jelenleg jó állapotú épület és környezete jó karban tartásáról továbbra is folyamatosan gondoskodni kell.

HELYSZÍNRAJZ

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	KATEGÓRIA	CÍM	VÉDETTSÉG
II.	504	közüntézmény	Honvéd u. 41.	javaslat műemléki védelemre

LEÍRÁS, JELLEMZŐK

Szvetnik Joachim Emlékház

A magyar ötvösművészet egyik legnagyobb alakjának (1927-1988) szülőháza hagyományos, fésűs beépítésű parasztház **1885-1887**-ben épült. Az 1997-ben, Szvetnik Joachim születésének 70. évfordulóján átadott emlékház a művész szülőháza és élete utolsó éveiben otthona volt; az egyetlen olyan magyar múzeum, amely ötvösművésznek állít emléket.

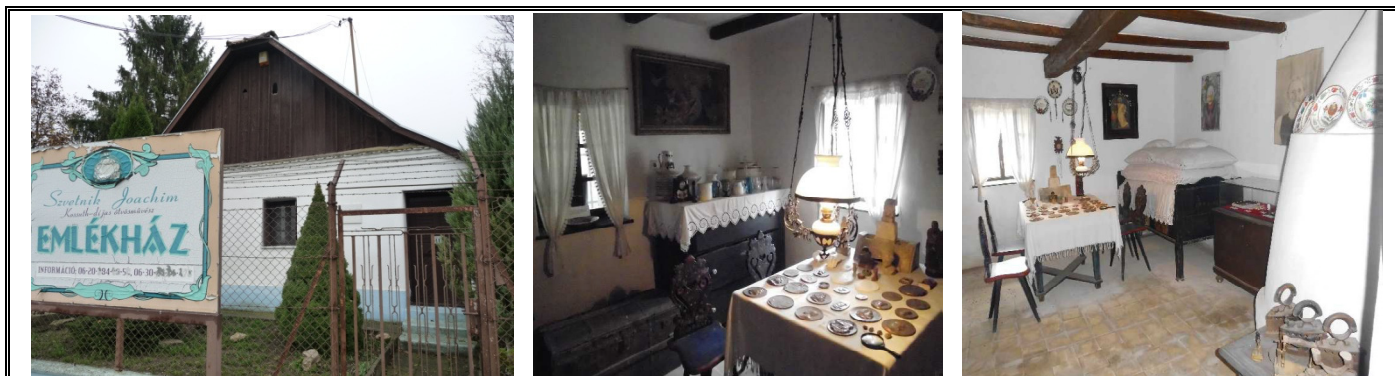
Az egykor nádtetős, vert falú parasztház felidézi a 19-20. század fordulójának világát. Szvetnik Joachim 1987-ben ajánlotta fel a házat szülőfalujának: „... A belső elrendezése eredeti formában megmaradt, így a szabadkémény búbos kemence stb. A házon ennek a tájnak tipikus jellegét találhatjuk, ami megnyilvánul a hármas elrendezésben, úgymint előszoba, középen konyha szabad kéménnyel, hálószoba. A hátsó szobát kisebb családi létszámnál kamrának használták. A külső jellegében, ami változott, az a folyosó beüvegezése A házhoz egy ötvösműhely lett építve, melyben egy, az 1900-as évekből származó ötvös asztal található. Mivel Mélykút Község nem rendelkezik tájházzal, ezért a későbbiek folyamán akár mint tájház vagy emlékház működhet.” Az ötvös-restaurátor mester 1977-ben közreműködött a magyar koronázási jelvények azonosításában. Az 1980-as években költözött haza Budapestről betegsége miatt. A szülőházban kialakított, kis műhelyben folytatta a restaurálást, ahol olyan nagy művek helyreállítása történt, mint a szarvserleg, a fedeles köves serleg, az ékköves kupa, a vöröstói úrmutató, valamint Csongor és Tünde Ligeti Miklós által megformázott szobra, ami a II. világháború végén sérült meg. A gazdag berendezésű emlékház számos történeti értékű, néprajzi tárggyal és az ötvös-restaurátor műhellyel méltón őrzi a Kossuth-díjas ötvös-restaurátor emlékét.

A hagyaték több eleme – a mester életét és munkásságát bemutató, mintegy 2600 fénykép, dokumentumok, újságcikkek, magnó- és videofelvételek - a könyvtárban van elhelyezve. A **Bács-Kiskun Megyei Értéktár 5. Kulturális örökség II. 8., 9. számú tagjai.**

JAVASLAT

Szükséges lenne az országos értéket képviselő kiállítóhelynek a műtárgyvédelmet biztosító, szakmai vezetés biztosítása, a látogatóközönséggel való, intenzívebb megismertetése Szvetnik Joachim emlékére való tekintettel is. Mindezeket megalapozandó országos forrásból biztosítani kellene a ház korrekt fönntartásához szükséges költségeket (pl. legalább temperáló fűtés télen, vagyonbiztonság).

HELYSZÍNRAJZ

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	KATEGÓRIA	CÍM	VÉDETTSÉG
1.	2289	közüntézmény	Damjanich u. 6.	javaslat helyi védelemre

LEÍRÁS, JELLEMZŐK

Egészségház

Brandenburg Sándor korábban itt volt lakóházát 1897-ben vásárolta meg a község, s alakította járványkórházzá. 1910. évi kezdeményezést követően **1912**-ben építette föl a jelenlegi épületet az addigi feladat további ellátására **Kladék István** szabadkai vállalkozó. 1936-tól egészségházként használták tovább. 1960-1992 között bölcsőde volt benne. Jelenleg az Önkormányzat által működtetett Idősek Klubja 20 férőhellyel.

Szabadon álló, szimmetrikusan szerkesztett, földszintes épület; bejárata az oromzattal hangsúlyozott középrizalitban nyílik. Az 1936. évi átalakításakor nyerte art deco modorú homlokzatképzését, melyet elsősorban keskeny, függőleges téglasávok sűrű sorolásával oldott meg a tervező.

JAVASLAT

Az igényes formaképzésű épület megérdemelne méltóbb kertkialakítást és kerítést.

HELYSZÍNRAJZ

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	KATEGÓRIA	CÍM	VÉDETTSÉG
2.	978	közütemény	Kistemplom u.1.–Galamb u.	javaslat helyi védelemre

LEÍRÁS, JELLEMZŐK

Öiskola

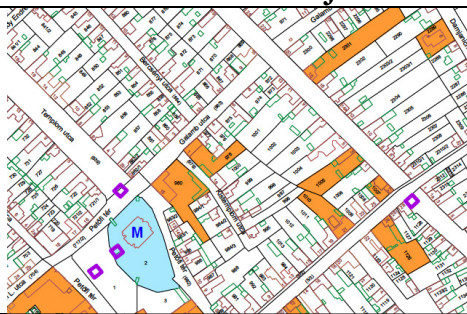
Az addig három helyen fekvő iskola helyett **1893**-ban teljesen új, „minden igénynek megfelelő, czélszerű és díszes” épületet emelt a község közvetlenül a templom mellett, az érsekség kamatmentes kölcsönével, katolikus jelleggel. Öt tantermet és két tanítói lakást foglalt magába. A tantermek belső fölszerelést az érsek saját költségvetéséből támogatta.

Alapjában fésűs beépítésű, földszintes, lesarkított saroképület, amely egyúttal magán viseli egy fordított polgárház sajátosságait is. Az eklektikus épület hosszanti oldalát középrizalit tagolja, ablakai gazdag, plasztikus keretezésűek. A hangsúlyos szakaszokon konzolsor díszíti a főpárkányt, ez zárja fölülről a helyi jellegzetességű, deszka nagykaput is. A központi egyházi épületek közvetlen szomszédságában álló épületben az Önkormányzat zárandokszállást tervez kialakítani.

JAVASLAT

A magántulajdonban álló, szélső épületszakasz homlokzatán a stílusidegen, a díszítéseket eltüntető átalakítás visszaállítása szükséges. Az épület jelenlegi, túlságosan és kedvezőtlenül tagolt színezése korigálendő mindösszesen egy szín két sötétségi árnyalatával.

HELYSZÍNRAJZ

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	KATEGÓRIA	CÍM	VÉDETTSÉG
3.	705	közütemény	Petőfi tér 1.–Kossuth L.u.	javaslat helyi védelemre

LEÍRÁS, JELLEMZŐK

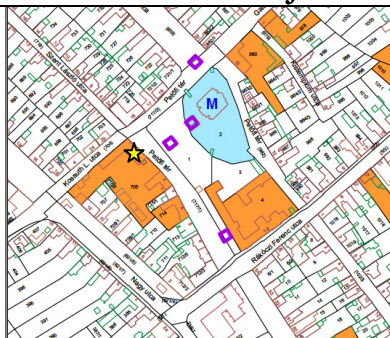
Városháza

Községházának épült **1888**-ban: egyrészt a bírósá és az esküdtek helye a nagy tanácssteremmel, másrészt a főjegyző és a közigazgatás többi szereplője dolgozott itt. Az udvar külön épületében volt az istálló és a fészter. A fordított, földszintes, nyeregtetős, eklektikus stílusú főépület Petőfi térre néző főhomlokzatát lépcsőzetes attikával koronázott középrizalit tagolja; eredeti tengelyképlete: K+3+3+3. A bal szélén volt szárazkapu megszüntetésével az 1970-es években bővítették, egyúttal megszüntették az udvarban a gondnoki lakást és a fogdát. A főpárkányt gazdag részletképzésű állókonzolsor díszíti. Az ablakok erőteljes kiülésű, szegmensíves, illetve tympanonos szemöldöke sajnálatos módon igen elnagyoltan lett fölújítva. Kicserélt ablakai is nélkülözik a korábban volt, finom kialakítást – a nyolcas tagolású üvegosztást, a szélső homlokzatszakaszokon a fölül szegmensíves záródást a szemöldökök fölötti, plasztikus ornamentikával.

JAVASLAT

Az ablakok és keretezésük eredeti megjelenésének rekonstrukciója elősegítené a homlokzatképzés eredeti, igényes voltának visszatérését.

HELYSZÍNRAJZ

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	KATEGÓRIA	CÍM	VÉDETTSÉG
4.	4	közüntézmény	Petőfi tér	javaslat helyi védelemre

LEÍRÁS, JELLEMZŐK

Volt zárda

Az iskolai oktatás tanító apácákra lett bízva, akik számára **1900-1905** között / **1901-ben** készült el a zárda az iskolaépületek és a templom között. Földszintes, 6+K+1 nyílástengely-képletű, földszintes, egyik végén kontyolt nyeregtetős épület. A jelenleg puritán megjelenésű épület egyetlen dísze a rizalittal kiemelt, félköríves záródású, üvegbetétes kapu. Az épületben eredetileg a hálószobákon kívül kápolna, konyha, mosoda és raktár volt. Jelenleg a tanítók, tanárok munkahelye, pihenőhelye.

JAVASLAT

Az épület és környezete jó karban tartásáról folyamatosan gondoskodni kell; elhárítandók az esőcsatorna miatti leázások, valamint lehetőség szerint fölüjítandó a homlokzati felületképzés és -védelem.

HELYSZÍNRAJZ

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	KATEGÓRIA	CÍM	VÉDETTSÉG
5.	4	közütemény	Petőfi tér	javaslat helyi védelemre

LEÍRÁS, JELLEMZŐK

Volt fiúiskola

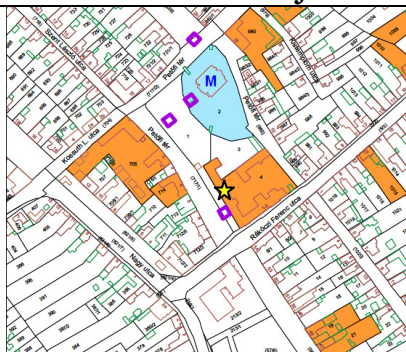
Hat tantermes iskolának épült **1938**-ban - az akkortól tovább leányiskolaként működő, 1929-ben emelt, szomszédos épületet követően - a fiútanulók számára.

Kétszintes, L alakú épület; az erőteljesen visszafogott megjelenésű, szinte modernista épület díszítését mindössze az ablakok teljesen sima keretezése jelenti, melyek a Petőfi téri főhomlokzaton hármásával összefogják a jó bevilágítást biztosító, nagy ablakokat, s amivel vízszintes tagolást kapott az épület (szemben a volt leányiskola elsősorban függőleges tagolásával.) A mindkét utcára néző bejáratokat széles falsáv és előtető fogja keretbe.

JAVASLAT

A jelenleg jó állapotú épület és környezete jó karban tartásáról továbbra is folyamatosan gondoskodni kell.

HELYSZÍNRAJZ

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	KATEGÓRIA	CÍM	VÉDETTSÉG
6.	980	egyházi épület	Petőfi tér 15. – Galamb u.	javaslat helyi védelemre

LEÍRÁS, JELLEMZŐK

R. kat. Plébánia

A plébánialakot a Petőfi tér északi oldalán, közvetlenül a Szent Joachim templom mögé, egy határozottan érvényesülő – de magánál a templomdombnál alacsonyabb – kiemelkedésre 1772-ben építtette kegyúrként gr.

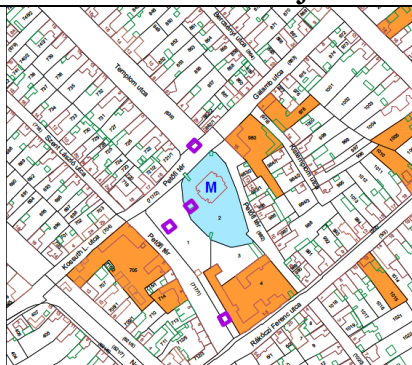
Grassalkovich Antal. 1902. évi leírás szerint égetett téglából készült, faszindellyel fődött, földszintes épület, benne hét szoba, egy téli és egy nyári konyha, éléskamra, padlás, pince. Az udvaron ló- és tehénistálló, tyúk- és disznóól, nyitott és zárt fészer, a kertben a vetemények mellett kevés szőlő és gyümölcsfák. A kerítés részben téglából, részben lécekből, illetve deszkából állt.

Az L alakú saroképület jelenleg a klasszicizmus puritánságát idézi sima homlokzataival. Magas tetőszerkezete barokk előképre enged következtetni, archaikus megjelenést nyújtanak középosztású ablakai is.

JAVASLAT

A jelenleg alapján jó állapotú épület és környezete jó karban tartásáról továbbra is folyamatosan gondoskodni kell, biztosítva a fölszívódó talajnedvesség távoltartást.

HELYSZÍNRAJZ

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	KATEGÓRIA	CÍM	VÉDETTISÉG
7.	4	közüntézmény	Rákóczi u. 1-3.	javaslat helyi védelemre

LEÍRÁS, JELLEMZŐK

Volt leányiskola

Helyén az 1929. évi lebontásáig a volt csendőrlaktanya állt, melyet utóbb tanítói lakásként használtak. A jelenlegi épület hat tantermes iskolának épült föl még azon évben, **1929**-ben, majd 1938-tól - az akkor fiúiskolának emelt, szomszédos épület elkészültét követően - leányiskolaként működött.

Kétszintes, kontyolt nyeregtetős épület; az erőteljesen visszafogott megjelenésű, szinte modernista épület díszítését mindössze a tekintélyes méretű homlokzatot tagoló - széles, valamint az ablakokat hármassával összefogó, keskeny - függőleges téglasávok jelentik. A jó bevilágítást a viszonylag keskeny ablakok sajátosan nagy magassága biztosítja. Az alapjában szimmetrikus homlokzat fő tagoló eleme az alig kiemelt, széles középrizalit, melynek viszont a szélén - a szimmetriát megbontóan - nyílik a bejárat.

JAVASLAT

A jelenleg jó állapotú épület és környezete jó karban tartásáról továbbra is folyamatosan gondoskodni kell.

HELYSZÍNRAJZ

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	KATEGÓRIA	CÍM	VÉDETTISÉG
8.	2301	volt lakóház, ma közintézmény	Hunyadi u. 18.	javaslat helyi védelemre

LEÍRÁS, JELLEMZŐK

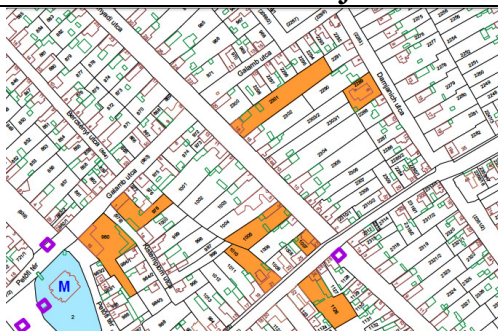
Alkotóház

Fordított, földszintes, nyeregtetős polgárház, melynek gazdag, eklektikus ornamentikájú homlokzatát középrizalit tagolja. Tengelyképlete: 2+2+K. A finom osztású ablakokat kompozit féloszlopok fogják közre, a rizaliton magas tympanonos szemöldökkel koronázva; ugyanitt a koronázópárkányt tartó, csekély kiülésű pilaszterek gazdagítják a rizalitot. Sajátosan erőteljes az ablakokat összekötő, egybefüggő könyöklőpárkány. A jobb szélső tengelyben szecessziós, ferde vonalakkal komponált, fölülvilágító, kétszárnyú bejárat, míves, indás betétráccsal. Az épület mellett jellegzetes, cseréppel fődött átkötésű deszkakapu.

JAVASLAT

A jelenleg nagyjából jó állapotú épület és környezete jó karban tartásáról továbbra is folyamatosan gondoskodni kell. Lehetőség szerint kijavítandók az apróbb homlokzati hibák, és megújítandó a homlokzatfestés a nyílászárók mázolásával.

HELYSZÍNRAJZ

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	KATEGÓRIA	CÍM	VÉDETTISÉG
9.	1113	polgári lakóház	Pacsirta u. 12.	javaslat helyi védelemre

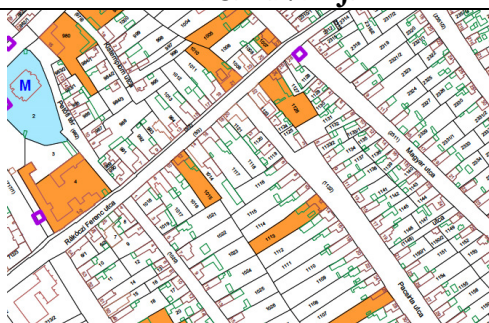
LEÍRÁS, JELLEMZŐK

Földszintes, fordított polgárház; tengelyképlete: 3+K+2+2. A szegmensíves szárazkapu két oldalán kosáríves záródású ablakok, korabeli (Bécsben gyártott?) bádogg hullámredőnyökkel. Az épület egyedi sajátossága és ékessége a homlokzat teljes felületét fedő – tartós és ellenálló - téglaburkolat, melynek finom részletképzését idomtégglák alkalmazásával biztosították. Sima téglaszegély keretezi a nyílásokat; az épület fő díszét az idomtégglákból képezett koronázópárkány jelenti. Nyeregtetejét rombuszpala fedi. Széles kapuja visszafogott deszkázattal készült, színes üvegezésű, rombuszosztású, íves fölülvilágítóval.

JAVASLAT

A jelenleg jó állapotú épület és környezete jó karban tartásáról továbbra is folyamatosan gondoskodni kell. A rombuszpala héjalást borító moha eltávolítása ajánlott.

HELYSZÍNRAJZ

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	KATEGÓRIA	CÍM	VÉDETTSÉG
10.	714	volt lakóház, ma közintézmény	Petőfi tér 4.	javaslat helyi védelemre

LEÍRÁS, JELLEMZŐK

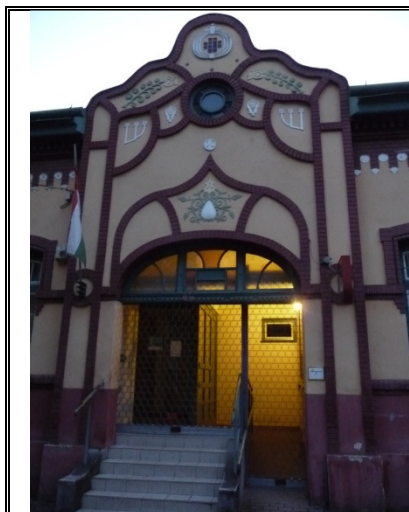
Volt Lipka-ház, jelenleg Posta

A település főterén, az akkor még Községháza közelében a **20. század elején** épült, földszintes, fordított, nyeregtetős polgárház. Az eredetileg lakóház egy részét a két háború között a Szent Anna gyógyszertárnak bérelték. Az épület sajátossága a rendkívül dekoratív, szecessziós homlokzatképzés erőteljesen hangsúlyozott, íves oromzatú rizalitokkal – közép-, valamint aszimmetrikusan csak az épület bal szélén kialakított sarokrizalittal. A tengelyképlet: 1+(2+2)+K+2+1+1. A homlokzatnak hangsúlyos vízszintes tagolást ad a szegmensíves záródású ablakok összekötő könyöklőpárkánya, valamint a széles koronázópárkány. Sajátos a rizalitok keleties vonalvezetésű hálózattal való tagolása. Az ablakokat felső felükön keretezi szegély magas zárókővel. A középrizalitban széles, kosáríves kapunyílás.

JAVASLAT

A jelenleg jó állapotú épület és környezete jó karban tartásáról továbbra is folyamatosan gondoskodni kell.

HELYSZÍNRAJZ

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	KATEGÓRIA	CÍM	VÉDETTSÉG
11.	1015	polgári lakóház	Rákóczi F. u. 12.	javaslat helyi védelemre

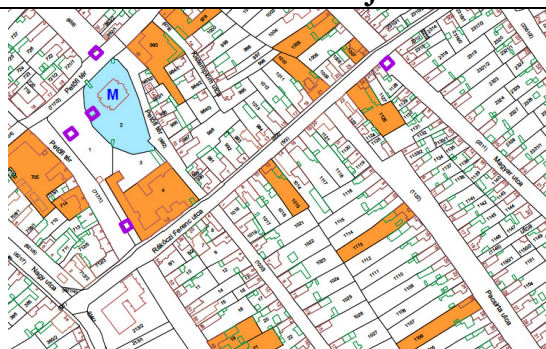
LEÍRÁS, JELLEMZŐK

Az art deco modorában készült, fordított, földszintes polgárház. Az aszimmetrikus homlokzatot a jobb szélén egy emelt párkánymagasságú, s fölötté volutás attikával koronázott sarokrizalit tagolja. A főpárkányt ritka ritmusú állókonzolok tartják. A rizaliton négy keskeny, a hosszabb falszakaszon két keskeny ablak nyílik. Az udvarra a ház mellett háromszárnyú, átlós hálóbetétes, kovácsoltvas kapu vezet.

JAVASLAT

A jelenleg jó állapotú épület és környezete jó karban tartásáról továbbra is folyamatosan gondoskodni kell.

HELYSZÍNRAJZ

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	KATEGÓRIA	CÍM	VÉDETTSÉG
12.	1010	v. közintézmény	Rákóczi u. 21.	javaslat helyi védelemre

LEÍRÁS, JELLEMZŐK

A Mélykúti Hitelszövetkezet székháza

Raksai Raksányi Gyula (1896-1933) építész-mérnök kevés vidéki munkáinak egyike **1920**-ból. A tinójárasi béruradalom tovább-bérlői által létrehozott alapból épült föl. A Hitelszövetkezet és a Földbérlo Szövetkezet igazgatója 1923-1942 között – az épület eredeti székház funkciójú időszakának legnagyobb részében – Prehoffer (Pusztabíró) Lajos.

A fordított, földszintes, polgárház jellegű épület tengelyképlete aszimmetrikus: K+1+3+2, de magát a homlokzatot szimmetrikusan elhelyezett, kétlépcsős attika koronázza a takarékoskodást jelképező, barokkos voluták által közrefogott kaptárral. A faredőnyös ablakokat szerény, vízszintes szemöldök hangsúlyozza. A homlokzat fő ékessége a finom tagolású és részletképzésű, fölülvilágító szárazkapu, amely leginkább magán hordozza korának dekorativitásra törekvését. A kerékvetős lábazat igényes módon rózsaszín mészkő.

Kapualjában emléktáblán örökítették meg az építés közreműködőit.

JAVASLAT

A jelenleg üresen álló épület tágas terei, valamint a nagy melléképület sok lehetőséget hordoz a további hasznosítás irányában. A több éve tartó használaton kívülség által előidézett állagromlás mielőbbi megállítása mindenképpen mielőbb szükséges lenne.

HELYSZÍNRAJZ

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	KATEGÓRIA	CÍM	VÉDETTISÉG
13.	1126	polgári lakóház	Rákóczi u. 24.	javaslat helyi védelemre

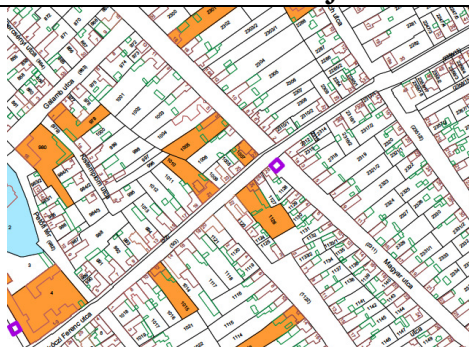
LEÍRÁS, JELLEMZŐK

Földszintes, fordított polgárház nyeregtetővel. A különlegesen finom részletképzésű, eklektikus homlokzata annak köszönheti azon kívül is különleges értékét, hogy elkerülte a följújtások okozta, erőteljes minőségromlást és veszteségeket. A 2+2 nyílástengelyű homlokzat ablakait csavart törzsű, kompozit faloszlopok által tartott, magas tympanonok koronázzák. A főpárkányt dekoratív ornamensek által közrefogott, kerek padlószellőzők díszítik. Az ablakokat teljesen ép, muzeális értékű, bádog hullámredőnyök védik (*Korányi és Fröhlich Redőnygyár, Budapest*). Az épület mellett a jellegzetes deszkakapu vezet az udvarra: igen magas, téglamintázatos fejezetű pillérek között cserépfedésű áthidalással; mellette zárt téglakerítés. Az épület udvari oldalán nyitott, téglapilléres gang.

JAVASLAT

A jelenleg üresen álló épület további állagromlását mindenképpen meg kellene előzni. Egy sorra kerülő följújtás során pedig mindenképpen különös gondossággal kellene a főlisorolt építészeti értékek eredeti állapotát visszaállítani.

HELYSZÍNRAJZ

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	KATEGÓRIA	CÍM	VÉDETTSÉG
14.	1007	bolt és lakóház	Rákóczi u. 27. – Hunyadi u.	javaslat helyi védelemre

LEÍRÁS, JELLEMZŐK

Alapjában fésűs beépítésű, földszintes, nyeregtetős saroképület, melynek a lesarkított sarokrészén üzletbejárat, két oldalán egy-egy – muzeális értékű bádoggal hullámredőnnyel (*Korányi és Fröhlich Redőnygyár, Budapest*) védett – kirakattal. Igen sajátos, ahogy a rövid homlokzat oromzata megtöréssel követi a lesarkítást, de a hangsúlyos középtengely helyett az oromzat egyik csücske került így az üzletbejárat fölé. Az oromzatot magát kissé a romantikát idéző módon vízszintes záródású, alacsony faltestek hangsúlyozzák, s a padlás két kicsi, csücsíves nyíláson át szellőzik. A boltajtó és a kirakatok felső részét lekerekített vakolatsáv keretezi, egymással összekötöten. A mellékutcára néznek az egyszerű, keskeny lakásablakok. A fő utca felől, az épület mellett – a padlásszellőzők motívumát megismétlő - nyeregfedésű téglapillérek fogják közre a mára már stílusidegen nagykaput.

JAVASLAT

A bolt használaton kívüli volta lehetőség szerint megszüntetendő. Az épület fölvizesedés elleni védelme és egy homlokzatzölújítás szükséges a jó állag visszaállítása érdekében.

HELYSZÍNRAJZ

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	KATEGÓRIA	CÍM	VÉDETTSÉG
15.	827	polgári lakóház	Templom u. 30.	javaslat helyi védelemre

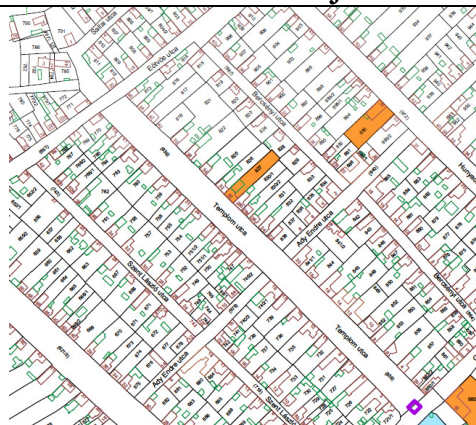
LEÍRÁS, JELLEMZŐK

Eklektikus stílusú, fordított, földszintes, nyeregtetős épület 4+K nyílásképlettel. A homlokzatot vízszintesen az ablakokat összekötő könyöklő, valamint a sűrű konzolsoros és fogsoros koronázópárkány tagolja. Az utóbbit korintuszi pilaszterek támasztják a szárazkapu két oldalán. A háromszárnyú, váztáblázatos nagykapu igényes visszafogottsággal díszített. A nyílásokat vízszintes párkány koronázza. Az ablakok egységesen hagyományos osztásúak. Az épület homlokzata szépen megőrizte eredeti formakincsét.

JAVASLAT

A fölvizesedés elhárítása után szükséges egy gondosan kivitelezett homlokzatförlújítás és a jelenlegihez hasonlóan visszafogott színezés egy színnek két sötétségi árnyalatával.

HELYSZÍNRAJZ

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	KATEGÓRIA	CÍM	VÉDETTSÉG
16.	19	polgári lakóház	Tópart u. 48.	javaslat helyi védelemre

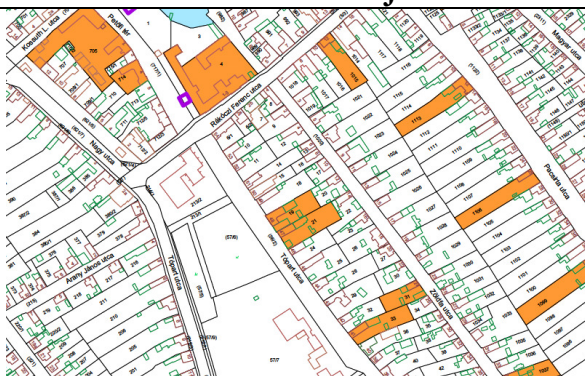
LEÍRÁS, JELLEMZŐK

Fordított, nyeregtetős polgárház, melynek eredetileg 2+2+K nyílástengellyel épült bal oldali, földszintes lakó része. A jobb oldali épületrész utólagos toldás, mely a beszállított termény két szinten történő berakodását és tárolását szolgálta. Kissé provinciális visszafogottságú a homlokzatot jelenleg uraló, art deco modorú ornamentika, míg fölül még klasszikus fogoros, húzott a főpárkány. A pilaszterek egységesen, teljes hosszán szegélyezik mind a középrizalitos főépület, mind a toldalék homlokzati szakaszait. Az ablakok fölött bordázott, magas felületkitöltés. A szárazkapu hagyományos és jellegzetes deszkakapu, fölötté copf stílust idéző levélfüzérek között koszorúban 1923 évszám.

JAVASLAT

A jelenleg jó állapotú épület és környezete jó karban tartásáról továbbra is folyamatosan gondoskodni kell.

HELYSZÍNRAJZ

SORSZÁM	HELYRAJZI SZÁM	KATEGÓRIA	CÍM	VÉDETTSÉG
17.	441	polgári lakóház	Új u. 61.	javaslat helyi védelemre

LEÍRÁS, JELLEMZŐK

Fordított, földszintes, nyeregtetős, K+2+2 nyílástengelyes, eklektikus stílusú, igényes megformálású polgárház. Homlokzatát függőlegesen ion pilaszterek tagolják, vízszintesen pedig az összefüggő könyöklők és a rokokós füzérsorral díszített főpárkány. A nyílásokat kompozit pilaszterek fogják közre, a faredőnyös ablakok fölött tympanonos, a bejáratú ajtó fölött szegmensíves szemöldökkel, bennük volutás ornamentika. A kétszárnyú bejáraton a helyi jellegzetességű, ferdén szögletes betétek közül a középsőket gazdag, szecessziós betétrács tölti ki; fölül finom tagolású fölülvilágító színes üvegezéssel. Magas, fejezetes pillér között nyílik a fődött kötésű deszkakapu. Két oldalán, a kerítés tetején csigavonalas, kovácsoltvas rács. Az utólagos átalakításoktól mentes és helyi jellegzetességekben bővelkedő épület és kapuja különös figyelmet és védelmet érdemel.

JAVASLAT

A jelenleg jó állapotú épület és környezete jó karban tartásáról továbbra is folyamatosan gondoskodni kell, elsősorban a fölvizedés okozta problémák elhárításával.

HELYSZÍNRAJZ

